

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti feladatok

2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás

2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor

2.6 A vegyesházi királyok kora

2025-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-2.6

A feladat I. (Nagy) Lajos király külpolitikájához kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a térkép vázlat és ismeretei segítségével!



Döntse el, melyik országra / területre igazak az állítások! Írja az ország / terület nevét a táblázat megfelelő mezőjébe! A térkép vázlaton megnevezett országok / területek közül válasszon! Egy országot / területet többször is beírhat. (Elemenként 0,5 pont.)

Állítások	Ország / terület
a) I. Lajos magát tekintette az ország / terület uralkodójának öccse halála után, megszerzésére több hadjáratot is vezetett.	
b) Apja által kötött egyezmény értelmében vált Lajos ennek az országnak/területnek az uralkodójává is.	
c) Eredetileg keleti szláv fejedelemség, amelyre I. Lajos két országa is igényt formált.	
d) I. Lajos ide indított hadjáratai vezethettek a nagy pestisjárvány magyarországi megjelenéséhez.	
e) Ezt a délszláv országot / területet az ott elterjedt eretnekségre hivatkozva hódoltatta I. Lajos, ezt a törekvést szolgálhatta a pécsi egyetem megalapítása is.	
f) Már apja is hódoltatni akarta ezt az országot / területet, de a Déli-Kárpátokban vereséget szenvedett, I. Lajos azonban már sikerrel járt.	

g) I. Lajos balkáni hadjáratai csak rövid távú sikert jelentettek. Fogalmazza meg, milyen hosszabb távú károkat okozott az itteni államok meggyengítése, illetve Magyarországhoz fűződő kapcsolatuk romlása! (1 pont)

.....

4 pont	
--------	--

2025-MÁJUS-MAGYAR-EMELT-2.6

**A feladat az Anjou-kori Magyar Királyság történetével kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a forrásrészletek és ismeretei alapján!**

A) „Ezután [Lajos] seregével visszafelé indult Itália tartományain keresztül [...]. Uralkodása idején egyes helyeken, sőt egész Magyarországon és más szomszédos országokban is pestisjárvány volt. Nagy méreteket öltött az éhínség is különböző időkben, mivel a sáskák és az egerek a búzakaralásokat és a többi vetést is lerágták.”

B) „Testvérének [Andrásnak] szerencsétlen halála miatt Lajos király kimondhatatlan heves fájdalommal és vérző szívvel bánkódott, bánatában bosszúra gondolt, és azt kezdte elméjében forgatni, hogy ily istentelen gonoszság ne maradjon büntetlenül.”

C) „Lengyelország királya [...] [Magyarországra] Visegrádra jött Károly királyhoz, országa püspökeinek és báróinak kíséretében, és ezeknek egyetértésével és akaratóból Lengyelországot szabad elhatározással Lajos úrra, Károly királynak és nővérének a fiára hagyta, mivel neki nem volt fia. Erről kétséget nem hagyó oklevelet is készítettek.”
(Thuróczy János krónikája, 15. század)

a) Állítsa időrendbe a forrásrészleteket a bennük leírt események alapján! Írja a forrásrészletek betűjelét a táblázatba! Kezdje a legkorábbival! (1 pont)

1.	2.	3.

b) Melyik város volt a székhelye annak a királyságnak, amely ellen az uralkodó bosszút tervezett a B) betűjelű forrásrészlet szerint? (0,5 pont)

.....

c) Mely intézkedéssel csillapította I. Lajos király az A) betűjelű forrásrészletben leírtak által okozott elégedetlenséget? (1 pont)

.....

d) Nevezze meg idegen szakkifejezéssel a C) betűjelű forrásrészletben említett két ország között később létesült közjogi viszonyt! (0,5 pont)

.....

e) Melyik évben valósult meg ténylegesen a C) betűjelű forrásrészletben említett egyezmény? (0,5 pont)

.....

f) Nevezzen meg egy olyan – a forrásrészletek által nem említett – térséget, ahova Lajos király hadjáratot vezetett! (0,5 pont)

.....

4 pont	
--------	--

2024-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-2.6

A feladat a középkori Magyarország társadalmához kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

„Az Aranybulla utóélete tehát Nagy Lajos 1351-es törvényeivel indult el. I. Lajos azt a cikkelyét, amelyet a királyi hatalommal ellentétesnek gondolt, érvénytelenítette. Ilyen volt például a királyi ... [a] ... – akkor már nemesek – [b] öröklési rendjével kapcsolatos passzus. Ezt szemrebbenés nélkül törölte belőle. Kevésbé ismert, hogy 1352-ben ismét változtatott az Aranybullán. Valami figyelmetlenség folytán ugyanis az a rész, amelyben az uralkodó [értsd: II. András] azt mondja: [c] nem támogatja, hogy pénzben szedjék a tizedet, benne maradt az 1351. évi átírásban is. Az egyház nem szerette a tisztázatlan kérdéseket, úgyhogy Lajos ezt is visszavonta.” (Zsoldos Attila történész, 2022)

a) Nevezze meg idegen eredetű szakkifejezéssel a szövegből kihagyott és a) betűvel jelölt társadalmi csoportot! (0,5 pont)

.....

b) Nevezze meg szakkifejezéssel a b) betűvel jelölt és aláhúzott részben említett intézkedés nyomán bevezetett új rendelkezést! (0,5 pont)

.....

c) Fogalmazza meg röviden a b) betűvel jelölt és aláhúzott részben említett intézkedés nyomán bevezetett új rendelkezés tartalmát! (1 pont)

.....

d) Magyarázza meg, mely gazdasági változás indokolhatta azt, hogy I. Lajos visszavonta Andrásnak a c) betűvel és aláhúzással jelölt intézkedését! (1 pont)

.....

3 pont	
--------	--

2024-MÁJUS-MAGYAR-EMELT-2.6

A feladat Hunyadi János török elleni küzdelmeihez kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a térkép vázlat és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont.)



Magyar–török konfliktusok az 1440–1450-es években

a) Döntse el, mely állítások igazolhatók a térképészlet alapján! Karikázza be a négy igazolható állítás sorszámát!

1. Hunyadi kormányzóként az egész ország erőforrásait a török elleni harc szolgálatába állíthatta.
2. Hunyadi időnként számíthatott egyes balkáni államok támogatására.
3. A korszak Hunyadi mellett másik törökellenes hőse, Kasztrióta György is több nagy győzelmet aratott az oszmánok fölött.
4. Egy keresztény birodalom fővárosának elfoglalása után néhány évvel a törökök támadást indítottak Magyarország legjelentősebb végvára ellen.
5. A Hunyadi által viselt tisztségek is szükségszerűvé tették, hogy felvállalja a török elleni harcokat.
6. Magyarország határait Zsigmond király óta kiterjedt végvárrendszer védte.
7. Hunyadi idején Magyarország komoly török támadásoknak is képes volt ellenállni.
8. Hunyadi sikereit az általa alkalmazott modern harceljárások (pl. szekérvár, különböző fegyvernemek összehangolt használata) is segítette.

Döntse el a térképészlet segítségével, melyik évben zajló törökellenes háborúra vonatkoznak a következő leírások!

Leírás	Évszám
b) Hunyadi támadó hadjáratot indított egy ütközőállam területén, ám többek között egy szövetségesének kényszerű távolmaradása miatt vereséget szenvedett.	
c) Ekkor kötöttek békét egy sikeres magyar hadjárat után az Oszmán Birodalom akkori fővárosában.	
d) Hunyadi jelentős vereséget mért arra a török bégre, aki az általa vajdaként kormányzott tartományt pusztította.	
e) A török támadás ugyanannál a várnál két évtizeden belül másodszor is kudarcot vallott.	

4 pont